

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl samosoudkyně Mgr. Kateřinou Mlčochovou ve věci

žalobce: **M** [redacted] **V** [redacted] narozený dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený advokátkou Mgr. Barborou Kubinovou
sídlem Milešovská 6, 130 00 Praha 3

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, IČO: 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2 - Nové Město
za níž jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových
sídlem Rašínovo nábřeží 390/42, 128 00 Praha 2 - Nové Město

pro 77 769,5 Kč s příslušenstvím,

takto:

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku ve výši 20 726 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 4. 12. 2020 do zaplacení, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- II. Žaloba o uložení povinnosti žalované zaplatit žalobci částku 30 000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 4. 12. 2020 do zaplacení se zamítá.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 32 895 Kč k rukám zástupce žalobce, a to do 15 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou z 14. 12. 2020 domáhal po žalované náhradě škody a nemajetkové újmy vzniklých v souvislosti s trestním stíháním žalobce, jenž byl usnesením z 8. 10. 2018 obviněn Policií ČR, Obvodní ředitelství policie Praha IV, Služby kriminální policie a vyšetřování, 5. Oddělení obecné kriminality, č. j.: [REDAKCE] ze spáchání přečinu zpronevěry dle ust. § 206 odst. 1, 3 trestního zákoníku a přečinu zpronevěry dle ust. § 206 odst. 1 trestního zákoníku. Pro citované trestné činy byla podána u Obvodního soudu pro Prahu 4 na žalobce obžaloba (dále jen „obvodní soud“). Žalobce byl následně rozsudkem z 16. 8. 2019 č.j.: [REDAKCE] zproštěn obžaloby s tím, že v žalobě uvedené skutky nejsou trestným činem. Uvedené rozhodnutí nabylo právní moci dne 6. 2. 2020. Žalobce uplatnil jednak nárok na náhradu škody ve výši 27 769,5 Kč představující náklady na odměnu advokáta a jednak nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 50 000 Kč. Jde-li o nemajetkovou újmu, žalobce upozornil, že mu hrozil trest odnětí svobody v délce trvání jeden rok až pět let, důvodně se tedy obával uložení nepodmíněného trestu. Odsouzením by získal nálepku podvodníka, což by jej mohlo diskreditovat, když se pohybuje v oblasti vymáhání pohledávek, kde jsou zásadní dobré reference a vzájemná důvěra. Uvedl, že trestní stíhání trvalo téměř 16 měsíců a proto s odkazem na nález Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 1976/09 z 13. 12. 2011 má za to, že mu náleží satisfakce v peněžní formě. V dané souvislosti poukázal na skutečnost, že státní zástupce vzal své odvolání zpět až na začátku jednání před odvolacím soudem, čímž řízení zbytečně prodloužil. Akcentoval, že trestní stíhání prožíval velice úkorně, neboť se bál zničení své dobré pověsti a znemožnění jeho výdělečné činnosti. V důsledku trestního stíhání se i zhoršil vztah s jeho manželkou, často se hádali, obávala se o jejich budoucnost. Žalobce se po dobu trestního stíhání inkasní činnosti vyhýbal, čímž přišel o nezanedbatelné finanční prostředky. Závěrem uvedl, že v době trestního stíhání byl apatický, podrážděný, nic ho nebavilo, hůře se soustředil, špatně spal, mnohokrát neusnul bez prášků na spaní. Konečně uvedl, že v důsledku stresu způsobeného v souvislosti s trestním stíháním začal také ve zvýšené míře konzumovat alkohol, což nakonec vyústilo v pochybení, kdy pod vlivem alkoholu řídil automobil, za což byl následně odsouzen. Ve zprošťujícím rozsudku je uvedeno, že spor měl být řešen cestou civilního a nikoli trestního práva. Domnělí poškození se přesto svých civilních nároků nikdy nedomáhali.
2. Žalovaná v podání ze 4. 2. 2021 navrhla žalobu zamítnout. Uvedla, že žalobce u ní uplatnil nárok, jenž mu měl vzniknout v souvislosti s trestním stíháním ve věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. [REDAKCE] (dále jen „posuzované řízení“) podle zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem (dále jen „OdpŠk“). Nároku na náhradu nákladů trestního řízení vyhověla žalovaná co do částky 27 043,50 Kč s tím, že nepřiznala náhradu za režijní paušál ve výši 300 Kč za úkon – účast na hlavním líčení dne 2. 7. 2019, jež bylo odročeno bez projednání věci a účast na veřejném zasedání odvolacího soudu dne 6. 2. 2020, jež bylo taktéž ukončeno bez projednání věci. Za uvedené úkony byla žalobci poskytnuta toliko náhrada za promeškaný čas ve výši poloviny odměny za úkon, tj. 750 Kč, neboť režijní paušály jsou vázány na úkony právní služby, nepřísluší za náhradu na promeškaný čas. Ohledně nároku žalobce na náhradu nemajetkové újmy konstatovala vydání nezákonného rozhodnutí a za uvedené se žalobci zároveň omluvila. Nárok žalobce v podobě peněžní satisfakce měla za neopodstatněný. Učinila nesporným průběh a výsledek posuzovaného řízení. Co se týká povahy trestní věci, žalobce byl trestně stíhán pro přečin zpronevěry dle ustanovení § 206 odst. 1,3 trestního zákoníku, za něj teoreticky hrozí trest odnětí svobody v rozmezí 1 rok až 5 let. Nicméně již trestním příkazem obvodního soudu z 28. 2. 2019 byl žalobce

odsouzen toliko k trestu odnětí svobody v trvání 1 roku s podmíněným odkladem na dobu 30 měsíců. Trestní řízení žalobce trvalo zhruba 1 rok a 4 měsíce, což je délka přiměřená. Má za to, že orgány činné v trestním řízení konaly po celou dobu jednotlivé úkony plynule a v přiměřených lhůtách. S ohledem na skutečnost, že žalobce dopady do svého rodinného a pracovního života a na svou pověst neprokázal a tvrzenou příčinnou souvislost mezi trestním stíháním a odsouzením žalobce v jiné trestní věci za řízení osobního automobilu pod vlivem alkoholu nelze brát dle žalované v potaz, uzavřela, že nebyly splněny podmínky pro přiznání zadostiučinění v peněžní formě.

3. V podání z 10. 2. 2021 žalobce vzal žalobu zpět stran požadavku na zaplacení částky 27 043,50 Kč z titulu náhrady škody (obhajného) a opravil zjevnou písařskou chybu v petitu žaloby, kde bylo nedopatřením uvedeno, že požaduje úrok z prodlení od 9. 4. 2015, když je zřejmé, že správně je 4. 12. 2020 (srovnej čl. VI. Žaloby). Soud proto usnesením z 26. 2. 2021 řízení ohledně této částky zastavil. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 17. 3. 2021. Předmětem řízení tudíž zůstal nárok žalobce na náhradu škody ve výši 726 Kč a nárok na náhradu nemajetkové újmy ve výši 50 000 Kč.
4. Na základě **provedeného dokazování zjistil soud tento skutkový stav:**
5. Z nesporných tvrzení účastníků soud zjistil, že žalobce u žalované uplatnil svůj nárok na zadostiučinění za nemajetkovou újmu dne 3. 6. 2020 (zjištěno z *žádosti o odškodnění za nemajetkovou újmu z 3. 6. 2020; stanoviska žalované z 3. 2. 2021*).
6. Dále byl mezi účastníky nesporným *příběh trestního řízení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. [redacted]* s tím, že žalobce byl trestně stíhán na základě usnesení Policie České republiky, Obvodního ředitelství policie Praha IV, Služby kriminální policie a vyšetřování, 5. oddělení obecné kriminality z 8. 10. 2018, č.j. [redacted] pro přečin zpronevěry podle § 206 odst. 1, 3 tr. zákoníku a podle § 206 odst. 1 tr. zákoníku. Stížnost žalobce proti danému usnesení byla zamítnuta podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu usnesením Obvodního státního zastupitelství pro Prahu 4 ze 14. 11. 2018, č. j. [redacted]. Dne 19. 12. 2018 podal policejní orgán návrh na podání obžaloby č.j. [redacted] a dne 30. 1. 2019 podalo Obvodní státní zastupitelství pro Prahu 4 obžalobu sp. zn. [redacted] trestním příkazem Obvodního soudu pro Prahu 4 z 28. 2. 2019, č. j. [redacted] byl žalobce odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 1 roku s podmíněným odkladem na dobu 30 měsíců. Na základě odporu podaného žalobcem byl trestní příkaz zrušen. Hlavní líčení se u obvodního soudu uskutečnilo ve dnech 2. 7. 2019 a 16. 8. 2019, kdy byl vydán rozsudek č.j. [redacted] jímž byl žalobce zproštěn obžaloby podle § 226 písm. b) tr. řádu. Usnesením Městského soudu v Praze z 6. 2. 2020, č. j. [redacted] bylo vzato na vědomí zpětvzetí odvolání podaného státním zástupcem. Zprošťující rozsudek tak nabyl právní moci dne 6. 2. 2020.
7. Mezi účastníky nebylo ani pochyb, že se žalobce spolu se svojí obhájkyní dostavil dne 2. 7. 2019 k hlavnímu líčení a dne 6. 2. 2020 k veřejnému zasedání u odvolacího soudu, jež se však nakonec pro závady na počítačích v prvním případě a pro zpětvzetí odvolání státního zástupce v druhém případě, nekonala.
8. Z *trestního příkazu Okresního soudu Praha – východ č. j.: [redacted] ze 14. 2. 2019* soud zjistil, že žalobce byl odsouzen pro přečin ohrožení pod vlivem návykové látky dle § 274 odst. 1 trestního zákoníku, jehož se měl dopustit dne 8. 12. 2018, a to k peněžitému trestu 30 000 Kč a k trestu zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 12 měsíců. *Usnesením téhož soudu ze 7. 10. 2019* bylo v případě žalobce podmíněně upuštěno výkonu zbytku trestu zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení všech motorových vozidel.

9. Z *účastnické výpovědi žalobce* má soud za prokázané, že již před zahájením trestního stíhání, byl nucen se dostavovat po dobu delší jednoho roku na policii k podání vysvětlení. Po dobu trestního stíhání musel omezit svoji činnost v oboru vymáhání pohledávek, v současné době pro klienty vyřizuje stavební povolení, kolaudační souhlasy apod. Nikdy předtím se zákonem problém neměl. Trestu odnětí svobody se skutečně obával, neboť byl v sazbě jeden rok až pět let, tedy nejnižší možná hranice byla jeden rok. Už zprošťující rozsudek vnímal jako určitou satisfakci, když soudce v předmětné věci při vyhlášení řekl, že se jednal o čistě obchodní případ a neměl být řešen prostředky trestního práva. Vypověděl, že se často hádal s manželkou, chtěla, aby s vymáháním pohledávek skončil úplně. Měl podporu od manželky, ale kvůli zaměstnání jej nemohla doprovázet na hlavní líčení. Po dobu trestního stíhání konzumoval ve větší míře alkohol, ale nedomníval se, že by ho věc zasáhla až takovým způsobem, aby vyhledal odbornou pomoc. O celé věci věděla jen jeho manželka a jeho obhájkyň, nikomu jinému se s tím nesvěřoval. Měl problémy se spánkem. Za řízení v opilosti byl odsouzen, v uvedené souvislosti mu byl odebrán řidičský průkaz. Před zahájením trestního stíhání se věnoval jezdeckví, pak už na to neměl náladu a přestal s tím.
10. Z *výsledku svědkyně A. V.* vzal soud za prokázané, že manžela jakožto žalobce podporovala, ikdyž se o celé záležitosti dozvěděla později, neboť z počátku trestního stíhání jí to žalobce nechtěl asi říct, ale poznala na něm, že se změnil. Vypověděla, že se změnilo žalobcovo chování, byl nesdílný, moc nemluvil, nespál, začal popíjet, následně se bála, že by byl odsouzen. Nechtěla, aby byl žalobce dál aktivní v oboru vymáhání pohledávek, neboť se bála, že by se situace mohla opakovat, a to i přesto, že to ponížilo jejich rodinný rozpočet. Uvedla, že dnes se žalobce věnuje stavařině. Nechtěla, aby o tom věděl někdo další, neřekli to proto ani dcerám. Že by šel do vězení, nechtěla věřit. Ohledně pití alkoholu uvedla, že předtím pil žalobce příležitostně, ale v době trestního stíhání to bylo téměř na denním pořádku, takže si toho nešlo nevšimnout. Když byl později odsouzen za řízení v opilosti, musela ho častokrát vozit autem ona. Stávalo se, že když se v noci vzbudila, viděla, že manžel nespí, kouká do telefonu nebo na televizi, proto mu doporučila, aby si obstaral prášky na spaní. Závěrem vypověděla, že dnes už je z něj zase normální „mužský“, je spokojenější, že se už nevěnuje vymáhání pohledávek a pokud jde o příjmy, má za to, že jsou možná i vyšší. Pokud jde o jezdeckví, na závody z počátku chodil, ale byl bez nálady, a když přišel o řidičský průkaz, skončil žalobce s jezdeckvím nadobro. Neměl jak převážet koně na závody, mj. je to také finančně náročný sport.
11. Z provedených důkazů soud žádné další pro věc podstatné skutečnosti nezjistil.
12. Zjištěný skutkový stav soud **právně posoudil následovně:**
13. Podle ust. § 5 písm. a), b) OdpŠk stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.
14. Podle § 7 odst. 1 OdpŠk právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.
15. Podle § 8 odst. 1 OdpŠk nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo podle zákona zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

16. Podle § 31a odst. 1 OdpŠk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle druhého odstavce téhož ustanovení, zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.
17. Podle § 32 odst. 3 OdpŠk nárok na náhradu nemajetkové újmy podle tohoto zákona se promlčí za 6 měsíců ode dne, kdy se poškozený dozvěděl o vzniklé nemajetkové újmě, nejpozději však do deseti let ode dne, kdy nastala právní skutečnost, se kterou je vznik nemajetkové újmy spojen.
18. Dle doktríny i konstantní judikatury je nárok na náhradu škody způsobené zahájením trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsouzením, specifickým případem nároku na náhradu škody nezákonným rozhodnutím. Rozhodnutí o zproštění obžaloby je přitom rozhodnutím, které (byť nikoliv výslovně) „ruší“ účinky zahájeného trestního stíhání, činí rozhodnutí, jímž bylo trestní stíhání zahájeno, ve smyslu zákona „nezákonným“ a zakládá proto dle soudu nárok na náhradu škody (odškodnění nemajetkové újmy) v právním režimu zákona (Srovnej rozsudek Nejvyššího soudu České republiky z 23. 2. 1990, sp. zn. 1 Cz 6/90). Uvedené právo nemá pouze ten, kdo si obvinění zavinil sám a ten, kdo byl obžaloby zproštěn nebo proti němuž bylo trestní stíhání zastaveno jen proto, že není za spáchaný trestný čin trestně odpovědný nebo že mu byla udělena milost nebo že trestný čin byl amnestován. S usnesením o zahájení trestního stíhání je proto třeba s ohledem na způsob skončení trestního stíhání žalobce nakládat v režimu zákona jako s nezákonným rozhodnutím. Uvedená judikatorní východiska platí bezpochyby (a mezi účastníky o tom ostatně není sporu, žalovaná existenci odpovědnostního titulu představovaného nezákonným rozhodnutím uznává) analogicky po novele zákona provedené zákonem č. 160/2006 Sb. i pro oblast nároků nemajetkové povahy, jak se podává např. i z rozhodnutí Nejvyššího soudu z 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011.
19. Odpovědnostní titul (nezákonné rozhodnutí) je v dané věci dán, žalobce byl, jak nutno dovodit z výsledku trestního stíhání, nezákonně (ve smyslu odškodňovacím) trestně stíhán pro jednání, v němž orgány činné v trestním řízení spatřovaly výše označené trestné činy. Žádnou z výluk uvedených v § 12 OdpŠk žalovaná netvrdila.
20. V souvislosti s žalobcem tvrzeným vznikem nemajetkové újmy soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, publikovaný ve Sbírce soudních rozhodnutí pod č. 122/2012 a dostupný jako ostatní zde uvedená rozhodnutí NS na stránkách www.nsoud.cz, dle kterého je třeba vycházet z toho, že zadostiučinění za nemajetkovou újmu způsobenou trestním stíháním, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozsudkem, se poskytuje podle § 31a odst. 2 zákona, jež je normou s relativně neurčitou hypotézou, která není stanovena přímo právním předpisem a jež tak přenechává soudu, aby podle svého uvážení v každém jednotlivém případě vymezil sám hypotézu právní normy ze širokého, předem neomezeného okruhu okolností. Soudy při stanovení výše zadostiučinění, či jeho formy, vychází především z povahy trestní věci, délky trestního stíhání a především z dopadů trestního stíhání do osobností sféry poškozené osoby. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti. Skutkové vymezení újmy způsobené nezákonným rozhodnutím je významné i z hlediska dokazování, neboť zatímco při nesprávném úředním postupu spočívajícím v nepřiměřené délce řízení se újma na straně poškozeného presumuje, musí být újma založená jinou skutečností prokázána, není-li zjevné, že by

stejnou újmu utrpěla jakákoliv osoba, která by byla danou skutečností postížena, a šlo by tedy o notoriету, kterou dokazovat netřeba (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2555/2010). V rozsudku z 16.9. 2015, sp.zn. 30 Cdo 1747/2014, pak Nejvyšší soud konstatoval: „*Jak bylo již shora naznačeno, v souvislosti s prokazováním vzniku nemajetkové újmy je nesprávnou úvaha odvolacího soudu, že „sama existence rozhodnutí, které bylo pro nezákonnost zrušeno, zakládá vyvratitelnou domněnku, že jím byla dotčené osobě způsobena imateriální újma“.* Naopak, v řízení je na žalobci, aby spolu s odpovědnostním titulem (např. rozhodnutím zrušeným pro nezákonnost) tvrdil a prokazoval i existenci skutečností, které lze právně kvalifikovat jako porušení konkrétního práva žalobce (např. práva na rodinný život), a vznik nemajetkové újmy (představované např. úzkostí, nepobodlím, nejistotou) vzniklé v příčinné souvislosti s danými skutečnostmi. Teprve dojde-li soud po provedeném dokazování k závěru, že odpovědnostním titulem byla porušena konkrétní práva žalobce a že v důsledku toho vznikla žalobci nemajetková újma, může se zabývat otázkami formy a případné výše zadostiučinění podle § 31a odst. 1 a 2 OdpŠk.“

21. Soud v daném případě shledal existenci i dalších důvodných podmínek pro odpovědnost státu za nemajetkovou újmu, tedy vznik této újmy a příčinnou souvislost mezi vydáním nezákonného rozhodnutí a vznikem újmy. Zdejší soud se zaměřil ve shodě se závěry učiněnými Nejvyšším soudem ve zmíněném již rozsudku z 27. 6. 2012, sp.zn. 30 Cdo 2813/2011, na v tomto rozsudku vytčená kritéria významná z hlediska vzniku a intenzity nemajetkové újmy způsobené žalobci nezákonným trestním stíháním, tedy na **a)** délku trestního stíhání, **b)** povahu trestní věci, **c)** dopady trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce a **d)** okolnosti, za nichž ke vzniku nemajetkové újmy u žalobce došlo.
22. Objektívni prvky trestního stíhání, zejména jeho délka a kvalifikace trestné činnosti a výsledek celého řízení byl mezi účastníky nesporný. Trestní stíhání žalobce trvalo od 8. 10. 2018, kdy mu bylo doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání, do 6. 2. 2020, kdy byl žalobce rozsudkem obvodního soudu z 16. 8. 2019 pravomocně zproštěn obžaloby, tedy zhruba 1 rok a necelé 4 měsíce. Kritérium formulované délky řízení zohledňuje „pouze“ to, jak dlouho trval zásah, resp. dopady trestního řízení do osobnostních práv žalobce. Z toho pak plyne, že i při adekvátní délce trestního řízení může docházet k vzniku nemajetkové újmy způsobené trestním stíháním (rozsudek NS ze dne 16.9. 2015, sp.zn. 30 Cdo 3604/2014). Zároveň je nutno délku trestního řízení hodnotit v provázanosti s povahou věci a dopady trestního stíhání do osobnostní sféry žalobce a nečinit z ní mechanicky určující hledisko (Simon, P., Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci. 1. vydání, Praha 2019, s. 163). Při přihlédnutí k celému průběhu trestního řízení, zejména nastalé potřebě většího počtu svědeckých výpovědí, hodnotí soud **délku trestního stíhání žalobce jako věci přiměřenou.**
23. Pokud jde o povahu trestní věci, nutno konstatovat, že žalobce byl stíhán pro spáchání **pro přečinů zpronevěry podle § 206 odst. 1,3 trestního zákoníku** a byl tak ohrožen sazbou odnětí svobody 1 rok až 5 let. Nicméně s ohledem na okolnosti případu žalobci reálně odsouzení k trestu odnětí svobody nepodmíněně nehrozilo, což podstatným způsobem snižuje intenzitu nemajetkové újmy, která žalobci nezákonně vedeným trestním stíháním vznikla. To ostatně potvrdil i trestní příkaz, kterým byl žalobce dne 28. 2. 2019 odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 1 roku s podmíněným odkladem na dobu 30-ti měsíců. Také povaha trestného činu, pro který byl žalobce trestně stíhán, zpravidla nepůsobí větší společenské odsouzení oproti trestnímu stíhání např. pro trestný čin proti životu a zdraví nebo proti rodině a dětem, se kterými převážně bývá spojena i mnohem výraznější dehonestace poškozených.
24. Jde-li o **dopady trestního stíhání do žalobcovy osobnostní sféry**, lze uzavřít, že žalobci vznikla nejen určitá újma ztotožnitelná již se (zcela pochopitelnými) subjektivními pocity frustrace, stresu a nejistoty, ale i újma na podkladě provedeného dokazování

Shodu s prvopisem potvrzuje Mikušková Lenka

objektivizované povahy, představovaná zásahem do osobnostních práv žalobce, tj. zejména do (z práv vyčtených v čl. 10 Listiny) práva na ochranu soukromého, pracovního a rodinného života, na zachování osobní cti. Ve spojení s délkou řízení a povahou trestní věci lze shrnout, že žalobce prokázal, že mu v důsledku nezákonného trestního stíhání vznikla nemajetková újma. Zahájení trestního stíhání vedlo ke skutečnosti, že žalobce omezil svoji činnost v oblasti vymáhání pohledávek, když se spolu s manželkou obával, že by se celá situace mohla opakovat, v důsledku čehož došlo i ke snížení finančních příjmů rodiny. V řízení bylo prokázáno, že žalobce měl problémy se spaním, po dobu trestního stíhání se do sebe uzavřel a byl apatický k okolí, ke svým zájmům, mezi něž patřilo jezdeckví. V tomto směru byla výpověď žalobce souladná s výpovědí manželky a soud nemá důvod ji nevěřit. Nadto, jak vyplynulo z dokazování, jiným osobám se stran svého trestního stíhání žalobce ani jeho manželka nesvěřovali. Nicméně nelze odhlédnout, že právě skutečnost, že o trestním stíhání žalobce neměly jiné osoby povědomí, snižuje jeho nemajetkovou újmu a nelze proto dospět k závěru, že byla zasažena jeho pověst. Pokud jde o pracovní činnost žalobce, z provedené dokazování vyšlo najevo, že přes určitý útlum v době trestního stíhání, se žalobce začal věnovat „stavařině“ a dle manželky dnes dosahuje dokonce vyšších příjmů a tato aktivita je vnímána z jejího pohledu jako „jistější“. Konečně jde-li o řízení pod vlivem návykových látek, za něž byl žalobce v průběhu naříkaného řízení odsouzen, uvedené nelze dle soudu klást do souvislosti s projednávanou věcí. Jak uvedeno shora, soud nepochybuje, že žalobce trpěl pocity frustrace, stresu, nejistoty, jak celá kauza dopadne, ale vnímá-li soud žalobce ve smyslu ust. § 4 o. z. jako svéprávnou osobu s rozumem průměrného člověka se schopností užívat jej s běžnou péčí a opatrností, bylo na žalobci, jak se k uvedenému postaví. K dotazu soudu žalobce vypověděl, že pil, „aby nemusel přemýšlet a aby se mu lépe spalo“. Dále vypověděl, že vyhledat odbornou lékařskou pomoc jako např. psychologa apod. nepovažoval ve své situaci za nutné. Uvedené jednání tak zcela určitě nelze klást k tíži žalované, když žalobce měl běžně dostupné prostředky, jak situaci řešit a nemusel se uchýlit k vyšší spotřebě alkoholu. Protiprávní jednání, jehož se tedy žalobce později dopustil a ohledně něhož sám vypověděl, že věděl, že se dopustil něčeho nezákonného a proto byl s druhým trestním stíháním srozuměn a nebránil se mu, není sto klást k tíži žalované. Konečně jde-li o další těžkosti, jež zmiňovala ve své výpovědi manželka žalobce, jako skutečnost, že ho musela vozit ještě po své pracovní době autem či, že žalobce zanechal jezdeckví, protože bez řidičského oprávnění neměl, jak koně převážet na závody, má soud za to, že zde byla přetržena příčinná souvislost s nezákonným rozhodnutím a příčinnou souvislost soud spatřuje v druhém trestním stíhání, v němž byl žalobce pravomocně odsouzen a na určitou dobu přišel o řidičský průkaz.

25. K formě a výši zvoleného zadostiučnění za nemajetkovou újmu způsobenou samotným trestním stíháním lze uzavřít, že samotné konstatování nezákonnosti trestního stíhání (v odškodňovacím „smyslu“ nutno zdůraznit) se soudu s přihlédnutím ke shora vyloženým okolnostem trestního stíhání nejeví dostačující satisfakcí. V této souvislosti je na místě připomenout, že *„forma a případná výše zadostiučnění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namísto pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat.“* (viz cit. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27.6. 2012, sp.zn. 30 Cdo 2813/2011). O případ, v němž by obecná slušnost přiznání finanční satisfakce nevelela, ve věci žalobce dle zdejšího soudu nejde. Dostačujícím momentem jaksi „završujícím“ satisfakci, jíž by se žalobci od žalované mělo dostat, se pak soudu jeví být zaplacení částky 20 000 Kč. V této souvislosti nutno zdůraznit, že nic než zmírnění frustrace trestním stíháním vytrpěné se žalobci stejně dostat nemůže – úplné odčinění (reparace) negativních prožitků, jež žalobci trestní stíhání přineslo, totiž není již z povahy věci možné, a to jistě ani poskytnutím vyšší

částky, než kterou soud shledal dostačujícím odškodněním. Soud zohlednil, že žalobce byl stíhán pro dva přečiny zpronevěry, když ve zprošťujícím rozsudku bylo konstatováno, že se nejednalo o trestné činy. Konkrétní výši částky odůvodňuje zejména výše popsáná povaha trestní věci s trestní sazbou 1 rok až 5 let a zejména pak shora popsáný zásah do rodinného, pracovního a soukromého života žalobce. Naopak vzhledem ke skutečnosti, že o trestním stíhání věděl toliko žalobce a jeho manželka, soud seznal, že k dopadu do jeho pověsti nedošlo. Dále nelze odhlédnout, že manželka žalobci poskytovala po dobu trestního stíhání podporu, věřila mu, podporovala ho. Jde-li o pracovní činnost, dnes vykonává jinou činnost, jež se v rodině žalobce setkává s větším porozuměním a dosahuje pravděpodobně i lepších finančních výsledků. Pro tyto okolnosti soud nepřistoupil k vyšší výši zadostiučinění, a to včetně skutečnosti, že žalobce byl v průběhu tohoto trestního stíhání pravomocně odsouzen pro jiný trestný čin, kdy jiné těžkosti s tím související (odebrání řidičského průkazu) a skončení s jezdeckým pak soud neklade do příčinné souvislosti s nezákonným rozhodnutím.

26. Soud dospěl k závěru, že uvedená výše odškodnění ob stojí i ve srovnání s ostatními obdobnými případy. Provedl zde přitom srovnání s věcí vedenou u zdejšího soudu pod sp. zn. [REDAKCE] kdy poškozenému byla na přiměřeném zadostiučinění za nezákonně vedené trestní stíhání přiznána částka 24 000 Kč odpovídající 2 000 Kč za měsíc trestního stíhání. I v tomto případě byl poškozený trestně stíhán pro přečin zpronevěry v třetí odstavci, tj. hrozila mu stejná trestní sazba, přičemž však (stejně jako v této věci) nebylo nepodmíněné odsouzení reálné. Trestní stíhání pak trvalo po dobu 1 roku. Poškozený byl rovněž obdobně vystaven nejistotě, tlaku trestního stíhání, nebyl vazebně stíhán, měl psychické problémy, stres, úzkost. Navíc oproti projednávané věci poškozený trpěl závažným onemocněním, které se zhoršuje v případě prožitého stresu a stejně tak se v této souvislosti snižuje účinnost léčby, což bylo ve srovnávaném řízení prokázáno a jednalo se o okolnost značně umocňující nemajetkovou újmu poškozeného. Porovnáním s tímto případem, tak soud dospěl k závěru, že částka 20 000 Kč je částkou zcela odpovídající a dostatečnou. Žalobce jednak poukázal na případ vedený u Městského soudu v Praze pod sp. zn. [REDAKCE] kdy stát zavázal poškozenému zaplatit necelých 50 000 Kč, nicméně s ohledem na skutečnost, že se nejedná o případ újmy způsobené nezákonným trestním stíháním, nemá soud tento případ na věc za přílehlavý. Dále žalobce poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze č. j. [REDAKCE] kdy stát zavázal poškozenému vyplatit částku 30 000 Kč, odpovídající 2 000 Kč za jeden měsíc stíhání. Trestní stíhání trvalo 15 měsíců, poškozenému hrozil trest odnětí svobody šest měsíců až tři roky, poškozený také nebyl vazebně stíhán, věc také nebyla medializována, oproti projednávané věci, se jednalo o věc složitou. Nicméně v uvedeném případě bylo nezákonné rozhodnutí vydáno opakovaně a byla poškozena pověst poškozeného, mj. tím, že policie při vyšetřování kontaktovala zaměstnavatele poškozeného. Se zřetelem na výše uvedené, soud seznal, že žalobce sám žádné přesvědčivé srovnání s jiným obdobným případem, podle kterého jeho újma z hlediska spravedlnosti není menší než újma jiná, za kterou se přiznává minimálně žalovaná částka (v souladu s konstantní judikaturou reprezentovanou např. rozsudkem Nejvyššího soudu ČR z 16. 9. 2015, sp. zn. 30 Cdo 1747/2014), neprovedl.
27. Pokud jde o druhý nárok žalobce, a to nárok na náhradu škody, jenž po částečném plnění žalovanou zůstal neuspokojen, co do výše 726 Kč představující z odměny advokáta 2x režijní paušál +DPH, soud dospěl k závěru, že je důvodný a žalobci náhradu škody v citované výši přiznal. Mezi účastníky nebylo sporu, že se v posuzovaném řízení obhájkyně žalobce dostavila dne 2. 7. 2019 k hlavnímu líčení u obvodního soudu a dne 6. 2. 2020 k veřejnému zasedání u odvolacího soudu. Účast advokáta při jednání soudu, jež

nebylo dopředu odročeno, byla vždy považována za úkon právní služby, a proto je k odměně třeba připočíst též režijní paušál a daň z přidané hodnoty. K tomu srovnej např. rozhodnutí Městského soudu v Praze z 19. 8. 2019 č. j.: [REDAKCE] jenž konstatoval, že: „...vedle původního nároku na mimosmluvní odměnu za úkon právní služby pak byla upravena možnost uplatnit náhradu za promeškaný čas podle ustanovení § 14 odst. 2 a. t., které pak výslovně účast advokáta při jednání, které bylo odročeno bez projednání věci, a dostavení advokáta k jednání, které se nekonalo, aniž by o tom byl advokát včas vyrozuměn, **se považuje za poskytnutí právní služby, k němuž náleží také náhrada hotových výdajů v souvislosti s poskytnutím právní služby...** Advokátovi totiž na ni vzniká nárok, když se dostaví k úkonu, který se nekoná, neodvídá se tedy od zpoždění nebo času, který marně uběhl, **ale souvisí s nekonaným úkonem, k němuž se advokát dostavil...**“ Se zřetelem na citované závěry Městského soudu v Praze, soud nárok žalobce, v níž požadoval i náhradu obhajného za dva režijní paušály navýšené o daň z přidané hodnoty seznal opodstatněný.

28. Soud zamítl žalobu na zaplacení nemajetkové újmy ve zbývajícím rozsahu (30 000 Kč) jako nedůvodnou (výrok III. rozsudku).
29. Žalobce předběžně uplatnil nárok dne 3. 6. 2020. Soud **přiznal žalobci úrok z prodlení** od 4. 12. 2020 do zaplacení. Úrok byl přiznán v zákonné výši dle ust. § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb., a to od data prodlení žalované. Žalovaná se dostala do prodlení uplynutím šesti měsíců od předběžného uplatnění nároku u žalované, když platí, že nárok věřitele na zaplacení úroků z prodlení vzniká podle ust. § 1970 o. z. tehdy, nesplní-li dlužník svůj peněžitý dluh řádně a včas, tedy je-li v prodlení, a zároveň dle ust. § 15 odst. 2 OdpŠk se poškozený může domáhat náhrady škody u soudu pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen. K prodlení žalované s náhradou nemajetkové újmy proto došlo až marným uplynutím šestiměsíční lhůty určené k předběžnému projednání nároku, která začala běžet ode dne uplatnění nároku, tj. dne 3. 6. 2020, a teprve ode dne následujícího po uplynutí lhůty žalovanou stíhá povinnost zaplatit úrok z prodlení, když lhůta šesti měsíců skončila dnem 3. 12. 2020, žalovaná se tak dostala do prodlení dne 22. 11. 2020 (srov. *rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR z 24. 4. 2003, sp. zn. 25 Cdo 2060/2001*).
30. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle ust. § 142 odst. 3 o. s. ř., když žalobce byl úspěšný pouze částečně, avšak rozhodnutí o výši plnění záviselo na úvaze soudu. Náklady žalobce jsou představovány zaplaceným soudním poplatkem ve výši 4 000 Kč a náklady za právní zastoupení. Tarifní hodnota sporu v době zahájení řízení byla 77 769, 5 Kč (50 000 Kč za jinou nemajetkovou způsobenou nezákonným rozhodnutím dle § 9 odst. 4 písm. a), § 7 bod 5 a. t. (usnesení Nejvyššího soudu ČR z 29. 1. 2014, sp. zn. 30 Cdo 3378/2013) a 27 769, 5 Kč na náhradě škody), po částečném zpětvzetí žalobcem byla tarifní hodnota 50 726 Kč. Do částečného zpětvzetí žaloby žalobce vykonal tři úkony – převzetí věci, návrh ve věci samé a zpětvzetí. Žalobce vzal žalobu zpět stran nároku na náhradu škody pro plnění žalované po podání žaloby a ohledně nároku na náhradu nemajetkové újmy byl úspěšný pouze částečně, ale výše plnění závisela na úvaze soudu s tím, že dle § 11 odst. 1 písm. a), d) advokátního tarifu vykonal tři shora uvedené úkony právní služby á 4 220 Kč. K odměně advokáta dále náleží paušální náhrada hotových výdajů advokáta za každý ze tří vykonaných právních úkonů 300 Kč dle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Soud dále advokátu přiznal dle ust. § 137 odst. 3 o. s. ř. daň z přidané hodnoty ve výši 21 % z jeho odměny, neboť soud doložil, že je jejím plátcem. Náhrada nákladů řízení tak činí 20 408 Kč. Po zpětvzetí žaloby žalobce učinil dva a půl úkonu – účast na jednání dne 28. 4. 2021 a 11. 6. 2021 a účast při vyhlášení rozsudku dne 21. 6. 2021. V tomto nároku byl žalobce plně úspěšný, když plnění, jak uvedeno shora, záviselo

na úvaze soudu a zároveň byl úspěšný i ve zbývajících částech na náhradu škody ve výši 726 Kč. V souladu s ust. § 11 odst. 1 písm. a), d) advokátního tarifu vykonal 2,5 úkonu právní služby á 3 140 Kč s tím, že k odměně advokáta dále náleží paušální náhrada hotových výdajů advokáta za každý ze tří vykonaných právních úkonů 300 Kč dle ust. § 13 odst. 4 advokátního tarifu + daň z přidané hodnoty ve výši 21 %, tedy celkem částka 12 487 Kč, celkem má tedy žalobce nárok na náhradu nákladů řízení ve výši 32 895 Kč (4 000 Kč SOP + 16 408 Kč náhrada nákladů ke zpětvzetí a 12 487 Kč po zpětvzetí). Závěrem soud uvádí, že ve smyslu ust. § 31 odst. 4 OdpŠk nemá poškozený právo na náhradu nákladů zastoupení, které vznikly v souvislosti s projednáváním uplatněného nároku u příslušného úřadu. Nad rámec výše uvedeného soud uvádí, že účelným neshledal repliku žalobce ze 17. 2. 2021, když byl soudem jen vyzván k prostému konstatování, zda s ohledem na stanovisko žalované na podané žalobě trvá a s ohledem na nesouhlas projednání věci bez nařízení jednání mohl veškeré argumenty uplatnit u nařízeného jednání a dále vyjádření z 12. 5. 2021, kdy žalobce doplnil svá skutková tvrzení, což mohl taktéž učinit u nařízeného jednání, ostatně námitky žalované mu byly již z vyjádření k žalobě a stanoviska známa a bylo dobrodiním soudu, že mu za účelem povinnosti tvrzení a důkazní byla poskytnuta delší lhůta.

31. Lhůtu k plnění náhrady nákladů řízení i nároku samotného stanovil soud v souladu s § 160 odst. 1 věta za středníkem o. s. ř., neboť se jedná o plnění ze státního rozpočtu, podléhající zákonu č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších právních předpisů a je tak na místě poskytnout žalované lhůtu delší. O povinnosti žalované zaplatit náklady řízení k rukám zástupkyně žalobce bylo rozhodnuto dle § 149 odst. 1 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení, a to k Městskému soudu v Praze, prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2. Odvolání je třeba podat ve dvojím vyhotovení.

Nesplní-li žalovaná povinnosti uložené jí tímto rozsudkem v uvedených lhůtách, může se žalobce domáhat po jeho právní moci výkonu rozhodnutí u soudu.

Praha 21. června 2021

Mgr. Kateřina Mlčochová v. r.
samosoudkyně